

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld., 80 kr. Za jedan mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.  
 Za oznalila plačuje se od četristopno petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.  
 Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. vse administrativne stvari.

## Državni zbor.

Na Dunaji, 8. maja.

V današnji seji začela se je generalna debata o valutnih predlogah. Računa se, da bo trajala vsaj tri dni. Zategadelj bodo do petka vsak dan seje. Stališče strank napram valutnim predlogom je povsem jasno. Koalicija z malimi izjemami bo zanje glasovala, o tem ni dvoma, ali to se ne zgodi iz stvarnih nagibov, ampak le iz strahu, da bi v slučaju odklonitve valutnih predlogov nastala ministerska kriza. Koaliranci so pripravljeni žrtvovati interese prebivalstva koalicijski vlad, da pa se zavedajo tega greha, svedoči to, da se ni nikje izmej njih oglašil, da bi vladne predloge zagovarjal, vladni Poljak David Abramowicz pa je celo predlagal, naj se termin za vzeto drž. not iz prometa podaljša za celo leto, samo da odvali od poljskega kluba odij, da je ne glede na ljudske in državne koristi glasoval za predloge in torej za koristi Židovskih finančnikov. Z ozirom na to klaverno vladnih prištev bi se moglo reči, da so imeli opozicijski govorniki labko stališče, ali taka trditev bi ne bila povsem opravičena, zakaj uspeh opozicijskih govornikov je posledica neovrgljivih argumentov, s katerimi so pobijali vladne predloge. Izmej današnjih govornikov imeli so zlasti trije jako velik uspeh. Mladočka poslanca dr. Kramarja in dr. Foča sta se s svojima velikima, formalno dovršenima, vse dosedanje zakonodavstvo glede regulacije valute kritikujočima govornoma predstavila parlamentu kot strokovnjaka prve vrste, in marsikatera ojunih opomenj utegne priti sedanjim voditeljem državne uprave zopet v spomin tedaj, kadar se bodo prepričali, da je regulacija valute povsem ponesrečena, kakor sta že danes dokazovala rečena poslanca. Jako interesanten je bil tudi govor princu Liechtensteina. Naj že kdo misli o „čremu princu“ kar hoče, to mu mora vsakdo priznati, da je eleganten in duhovit debatteur. Njegov govor, katerega sploh ni mogoče ekskrepit, tako se veže stavek s stavkom, se deli na dva dela, na politični in na stvarni. V političnem delu je obdeloval koalicijo, uje postanek, nje očeta Hohenwarta, sestavo sedanje vlade in varavnost apeloval na nemške

konservativce, naj jo razbijejo, v stvarnem oziru pa je tako srečno pobijal valutne predloge. Razen teh poslancev govorili so še dr. Steinwender, ki zopet ni vedel povedati, kako je prav za prav njeovo mnenje, dr. Slavik, in dr. Schlesinger, ki je rekel, da zasluži finančni minister vešala, katera prostota celo njegovim somišljenikom ni ugajala.

Začetkom seje odkaže zbornica nekatere nujne predloge pristojnim odsekom, potem pa se začne generalna debata o valutnih predlogah, o katerih poroča posl. Szczepanowski za večino, poslanec dr. Kramarj pa za manjšino valutnega odseka.

Poročalec večine posl. Szczepanowski se odreče besedi. Poročalec manjšine posl. dr. Kramarj konstatuje, da se je za predloge le malo govornikov oglašilo, kar postavlja naš parlamentarizem v slabu luč. Vprašanje o valutnih predlogah je zadevo ob odpor vsled nečuvenih tirjatev avstrijsko-ugarske banke. Ogorčenost javnega mnenja glede bančnih tirjatev naj se pokaže s tem, da se predloge odlože do obnovljenja pogodbe z banko. K temu nas silijo moralni nagibi, ker ne kaže podpirati banke v trenotku, ko je take tirjateve oglašila; silijo nas praktični nagibi, ker ne smemo kompromitovati situacije za slučaj, da bi bilo ustanoviti novo banko, in silijo nas tudi okolnost, da današnje predloge lahko odložimo, ne da bi to oviral izvrševanje l. 1892. sklenenega valutnega zakona. Govornik pojasnjuje potem delovanje banke v raznih dobeh in pravi, da je banka vedno le na svoj dobiček gledala, in se sploh izkazala kot najslabša banka v Evropi, sedaj pa še stavila take propozicije, da jih ni moč vzpreti. Lahko je mogoče, da nastane potreba, ustanoviti novo banko, morda državno banko ali poseben cislitvansko banko, kar bi bilo še najbolje. Predležeči zakonski načrt varuje sicer naš last glede založenega zlata, vprašanje pa je, kako naj dobimo to 160 milijonov vredno zlato od banke. Posebno težavno je to zategadelj, ker bi nova banka z ozirom na ugarske dolžnike sedanje banke ne hotela prevzeti njenih aktiv in njenih pasiv. Razni konkurzi v Pešti napovedujejo krah. Ko bi hoteli od banke vzeti svoje zlato, morali bi jej odšteti za 160 milijonov bankovcev. Iz prometa ni te svote vzeti, sicer nastane nevarno pomanjkanje cirkulacijskih sredstev, vrh tega pa bi nam bilo še plačati stari dolg 80 milijonov, katero svoto bi bilo pač vzeti iz delniškega kapitala nove banke. Potem bi nova banka ne imela zaklada v zlatu, potrebnega za fundiranje bankovcev. Počnica države napram banki je v toliko ugodna, ker se je doseglo ravnovesje, ali banka ima v Ugarski močno oporo. Bančni guverner je Madjar in to je uzrok, da so se neprimerno velike svote na Ugarskem placirale. Banka bo kmalu le še ugarska filiala. Banka ima regulacijo valute dogmati, zato pa mora biti tako organizovana, da se je nanjo zanašati. Stvar ni politična, a premenila se je v politično in sicer je to storila koalicija. V zbornici je mnogo takih poslancev, ki teh predlog ne zmatrajo za politične, nego samo za gospodarske in ti naj se združijo za minoritetni predlog. — Posl. dr. Foč pravi, da je vrednostna politika države kriva, da se je regulacija valute ponesrečila. Relacijska ažja kaže, da naše razmere še niso zrele za urejeno valuto. Kar nič ne kaže na to, da bi ažja izginila. Uzrok temu je naša plačilna bilanca. Vlada ni imela jasnega odgovora na dve vprašanji: ali je pasivnost naše bilance trajna ali začasna, in: ali je pri kronični pasivnosti mogoča regulacija valute? Vlada se ni na to ozirala in tudi poročalec ne. Saldo pri trgovini z blagom se je od l. 1886. do 1891. zmanjšal za 40 milijonov. Uzrok temu so trgovinske pogodbe iz l. 1892, katere nam je Ugarska usnila. Ugarska pa od njih tudi nima dobička, ker se je sklenila nemško-ruska trgovinska pogodba. Saldo avstrijske plačilne bilance je kronično pasiven, politične razmere pa so poleg državnih dolgov krive, da v sedanjih okolnostih ni misliti na kako premembro. Baccilus, ki je razjel našo valuto, je politične natre. Država naj uredi svojo politično valuto, potem šele se bodo razvile take gospodarske razmere, da bo mogači misliti na urejeno denarstvo. — Posl. David Abramowicz prizna, da so bančne propozicije nevzprejemljive in predlagam amendment, s katerim se rok za vzeto državnih not iz prometa podaljša do konca l. 1897. — Posl. princ Liechtenstein pravi, da je Taaffe dosegel za časa svojega vladanja znaten uspeh in bil odstranjen le

## LISTEK.

### „Slovenijina“ petindvajsetletnica.

(Izvirno poročilo.)

Na Dunaji, 7. majnika.

Doba 25. let je znatna v človeškem življenju, še bolj pa v obstanku kakega društva. Tako je sicer povsod, pri vseh narodih, a posebnega pomena je pa to v nas Slovencih, katerim se je boriti ne samo proti nadmoči drugih narodov, temveč tudi proti neprijaznemu nam političnemu sistemu in — domaćim kratkovidnem. Vendar kljub mnogim velikim zaprekam završuje „Slovenija“ ta mesec 25. leto, odkar se je ustanovila. Da bi ta veseli dogodek svečano praznovala, priredila je v soboto 5. t. m. komers, na katerem naj bi se spominjali bivši in sedanji člani prošlosti, razmišljevali sedanost in skupno navduševali se za bodoče delo.

Udeležba je bila prav mnogobrojna, dasi nismo opazili marsikaterega na Dunaju bivajočega Slovence in bivšega „Slovenijana“. Vseh udeležencev je bilo kakih 200. Izmej gostov naj omenimo posebno drž. poslanca gg. dr. A. Ferjančiča, Pfeiferja in Spinčića.

Iz domovine je bil gosp. notar Plantan, iz Moskve g. profesor Vasilijs Istrin, z Dunaja pa dvorni in sodni odvetniki: Slovenec dr. Sežun, Hrvat dr. pl. Kozič, Čeh dr. Lenoch, potem gg. dr. Braunseis, dr. Homan, dr. Murko, dr. J. Pajk, dr. Ploj, nadporočnik Pukl in Žiga Sežun. Dalje je prišlo na komers tudi več starejših bivših „Slovenjanov“ ter zastopniki akademičnih društev, in to: češkega „Akademickega spolka“, bolgarskega „Balkana“, slovenskega ferijalnega društva „Save“, maloruskega „Siči“, srbske „Zore“ in hrvatskega „Zvonimira“ ter klubov „Slovenskih tehnikov“ in slov.-hrv. „Tomislava“.

Tako je bila prostorna dvorana „Wiener-Ressource“ dubkom polna, ko je predsednik „Slovenije“ g. phil. Žilich ob 9. uri otvoril komers s pozdravom došlih gostov, na kar so združeni tamburaši „Slovenije“, „Tomislava“ in „Zvonimira“ udarili naš „Naprej!“ Temu je sledil govor stud. iur. Dav. Zwitterja, kateri je obširno označil ustanovitev, razvoj in sedanji položaj „Slovenije“ ter z mladeničko navdušenostjo vzpodbjal k nadaljnemu začajnemu in vztrajnemu delovanju. Tudi pred ustanovitvijo „Slovenije“ zo prihajali na Dunajsko vseučilišče Slovenci; nekateri so proslavili svoje ime,

toda narod ni imel koristi od njih, kajti ne slavna imena, nego skupno delovanje inteligencije in naroda zagotové obstanek in napredok naroda. Često so se pa vračali ti može v domovino kot renegati, čemur je bil uzrok sosebno nedostatek društva, v katerem bi se bili vzgojevali slovenski akademiki v narodnem duhu. Ustanavljala so se sicer društva, a njih obstanek je trajal le malo časa. Kot četrto mej takimi društvi se je pa ustanovila sedanja „Slovenija“, s kojo ustanovitvijo je zasijala slovenskemu narodu zarja boljše bodočnosti. V njej so se zbirali slovenski akademiki ter vadili in navduševali se za bodoči narodni boj, katerega bojujejo že sedaj v velikem številu, kajti doslej je imela „Slovenija“ 721 članov. Književnost, govorništvo, petje, godba gojila se je v „Sloveniji“ pridno in vztrajno ves čas njenega obstanka. Razven tega je delovala vedno za vzajemnost in solidarnost vseh Slovancev ter pokazala to tudi v dejanju s tem, da se je združila leta 1885 s hrvatskim akademičnim društvom „Zvonimiro“ v jednem stanovanju, in da stanuje še sedaj z njim v najlepši slogi. A tudi Srbe in vse druge Slovane je objemala z jednako gorečo ljubeznijo. Tako je delovala doslej in istega delovanja se bode gotovo držala tudi odslej.

vsled paradoksalnega nasprotstva. Gleda regulacije valute pravi, da se zlato kakor vsako drugo blago čedalje bolj draži. Država, ki upelje sedaj zlato valuto, dela samo mejnarnodnim finančnikom na korist, ker se z njo zmanjšajo cirkulacijska sredstva. Krščansko-socijalni poslanci ne govore jargona borzijancev (Posl. Schneider: Jezika tajov!) in imenujejo program finančnega ministra z pravim imenom. Zlata je tako malo, da mora država biti vesela, če dobi le figovo pero. Govornik razvija potem svoj program o mejnarnodni združitvi na bimetaličnem stališču in pravi, da bo, akot se uvede plačevanje z gotovino, vse zlato izginilo v zapis finančnikov. Banka naj se poizvržavi, če pa se to že ne storiti, je vendar zlata ni smeti izročiti. Finančni minister je pooblaščenec liberalne stranke in dela znanje. Govornik apeluje na nemške konservativce, naj se ne dajo porabiti zoper koristi narodov, naj ne delajo na to, da bodo prihodnje volitve vodili liberalci, sicer bi se še kesali. Hohenwart je napram koaliciji v tistem položaju, kakor sultan napram Bosni. Liberalci in Poljaki imajo v ministerstvu svoja prejšnja načelnika, konservativci pa samo dva pokrovitelja. Sedaj kujejo liberalci politični debar in bodo tudi v tem vprašanju zmagali, ali to bo le Pyrova zmaga. — Posl. dr. Steinwender se izreče zoper predloge. — Posl. dr. Schlesinger polemizuje s Plenerjem, zavrača predloge in pravi, da je Plener kot privatna oseba vreden vsega spoštovanja, kot minister pa, ki prebivalstvo na jednak način oškoduje, zasluži vešala. — Posl. dr. Slavik govorji proti predlogom, potem pa se razprava zaustavi.

Štajerski nemški poslanci stavijo nujni predlog, naj se rešitljii Lugloških zajetnikov primerno nagrade. Predlog se odkaže proračunskemu odsek. Potem pa se po čitanju nekaterih interpelacij seja zaključi.

Prihodnja seja jutri.

## Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. maja.

### Iz justičnega odseka.

Predvčerajšnjim je zopet zboroval justični odsek. Odobrilo se je poročilo glede eksekucij zoper neki zavarovalni zaklad v Pragi, potem pa se je vršila debata o parlamentarni rešitvi načrta civilno-pravdnega reda. Poročevalc dr. Bärnreither je predlagal, naj minister pojasni stališče, katero zavzema v tem obziru zlasti ali naj pride kaz. zakon prej na vrsto kakor pravdni red in opozarjal, da se je v načrtu jezikovno vprašanje popolnoma prezlo. Pravosodni minister je izrekel željo, naj bi se generalna debata o kaz. zakonu še v tem zasedanju vršila, odsek za rešitev civilno-pravnega reda pa proglašil permanentnim. — Nekateri konservativni poslanci so se izrekli zoper te nasvete, do odločbe pa se ni prišlo.

### Madjarska sodba o koaliciji.

"Pester Lloyd" razpravlja v dolgem članku o nezgodah v naši koaliciji in pride do sodbe, da pomeni koalicija "fortwurstlovanje" grofa Taaffe z novimi močmi. Sedanja koalicija je še manj sposobna za delo, kakor prejšnja vlada. Taaffe je saj časih kaj storil s svojim sangvinizmom, koalično ministerstvo pa se pri vsakem koraku spodnika ob treh

Temu govoru je sledilo še petje in tamburanje, in ko so se prečitale došle brzjavke, katere so se z navdušenostjo vzele na znanje, zaključil je predsednik oficijalni del komersa ter imenoval predsednikom zabavnega dela g. drd. Švigelja.

Zabava je bila tako živahnata. Tamburaši so izborno svirali lepe komade, kakor "Zbogom more", venec slovenskih in hrvatskih narodnih pesniš, hrvatsko kolo itd. Tudi pevski zbor se je odlikoval; posebno je ugajal solo "Mornar", katerega je pel g. Kozina s spremjanjem na glasoviru g. Deva. — Vrstile so se običajne napitnice, v katerih se je izrazila marsikatera želja, nuda in oduševljajoča beseda. Vrstile so se napitnice in zabvale raznih akademičnih društev. Drd. V. Maurer je napis slovensko-hrvatskim poslancem, posebno gosp. prof. Spinčiću. Ta je v svoji zahvali izrazil veselje, da je imel slavnostni govor uprav koroški Slovenec, kar menda ni še bilo v "Sloveniji". Navduševal nas je za slogo in vzajemnost slovansko ter omenil glede Slovencev in Hrvatov, da ko nas je zdržala v prošlem četrststoletju tamburica, a "Slovenijo" in "Zvonimir" stanovanje, dal Bog, da bi nas spajale v bodočem četrststoletju še trdnejše vezi.

(Konec prih.)

nogah večine, v kateri paralizuje jedna frakcija drugo, in posledica je popolna pasivnost. Iz kratka: koalicija more le obstati, ako ničesar ne stori, razpasti pa mora tisti hip, ko se loti kakega važnega vprašanja. In taka vlada naj reši mizerijo v avstrijski državni polovici? K vsemu temu se opazuje razvoj stvari v zmislu klerikalne reakcije. Zato bi ne bili zmatrali za nikako nesrečo, ako bi bila kriza v Hohenwartovem klubu prouzročila razpad koalicije. Naj pride za koalicijo karkoli, naj ima nova vlada kakršnokoli tendenco, boljša bi bila vsekakor, nego sedanja koalicija brez fizijognomije... Tako piše o koaliciji ne kak slovaški opozicionalen list, ampak organ ogerskega ministerstva predsednika Wekerla.

### Boj za cerkvenopolitične predloge v ogorški magnatski zbornici.

S prihodom takih članov magnatske zbornice, ki svojega mesta doslej še nikdar niso zavzeli, in dvornih dostojanstvenikov, postala je situacija za ogersko ministerstvo jako kočljiva. Vsi listi napadajo na surov način te magnate in izvajajo iz njibovega prihoda, da želi krona, da bi propadle cerkvenopolitične predloge. Združena katoliška opozicija računa, da dobi večino in zmaga z 12 do 33 glasovi, to je, da se bo zbral zoper predloge okolo 150 glasov, dočim jih ima vlada na svoji strani le okolo 120.

### Vnanje države.

#### Homatije v Bolgarski.

V Tatar-Bazardžiku priredila je bolgarska opozicija meeting, na kateri so prišli tudi Stambulovljevi birci in provocirali pretep, kar je bilo vladu povod, da je poslala vojake na lice mesta, ki so zborovalce razgnali. Dvanajst osob je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Vladni pristaši napadli so tudi tiskarno, v kateri se je tiskal opozicionalni list in vse razbili, tu pa so vojski in redarji seveda prepozno prišli.

#### Francoska ministerska kriza.

V včerajšnji seji francoske zbornice je morda nastala ministerska kriza. Socijalistični poslanec Toussaint je v Trignacu hujškal štrajkujoče delavce, naj se z orožjem zoperstavijo oblastvom. Redarstvo ga je valed tega zaprlo, pa zopet izpuštilo, zajedno pa prosilo poslansko zbornico dovoljenja za sodno postopanje proti njemu. Vlada zahteva, naj se sodno postopanje dovoli, pristojni odsek pa je sklenil predlagati zbornici, naj se sodno postopanje ne dovoli. Ministrski predsednik boče v tej stvari staviti kabinetno vprašanje. Če bi torej zbornica ne dovolila sodnega postopanja proti poslancu Toussaintu, bi vrlada odstopila, kar bi bilo ministrskemu predsedniku Casimiru Perieru v korist pri volitvi predsednika republike, za katero mesto misli kandidirati.

### Dopisi.

Iz Gorice, 6. maja 1894. [Izv. dop.] (D. r. vitez Tonkli contra "Soča") Naš deželni zbor je dovolil v seji 22. decembra 1885. I. posebnemu kuratoriju 1000 gld. letne podpore za obrtno nadleževalno šolo v Gorici, ki naj bi služila obema narodnostima v deželi. Ker pa ni ta kuratorij dozdaj pokazal najmanjše volje, da bi šola imela za slovenske dečke slovenski učni jezik, in ker glede na to, kako se večina njegovih članov vede nasproti začrtani slovenski ljudski šoli v Gorici, tudi pričakovati ni, da bi hotel to kedaj storiti, obrnilo se je dne 25. januvarja t. l. slovensko politično društvo "Sloga" do našega deželnega zборa, naj bi mu dovolil v isti namen jednako podporo kakor za italijansko obrtno-nadaljevalno šolo. V tej prošnji se je poudarjalo, da slovenski obrtniki potrebujemo pouka in da imajo pravico do deželne podpore prav tako kakor italijanski; da kuratorij sedanje obrtno-nadaljevalne šole neče ustanoviti paralelk za slovenske dečke; da društvo "Sloga" deluje s prav dobrim vsprehom že več let na šolskem polju, in da je slednjič pripravljeno podvreči se onim kavtelam, katero bi deželni zbor smatral kot potrebne, da se bo načrtana podpora obrnila v svoj namen. V istem času pa se je gospod Alfred grof Coronini, visoko-dušni naš slovenski dobrotnik, zavezal podariti v isti namen, ako deželni zbor zaprošeno podporo dovoli, ali 4000 gld. v demarji ali pa hišo, ki bi bila še več vredna. Glede na vse zgorej omenjeno ni bilo dvojbe, da ne bi slovenski poslanci vse kakor jeden mož potegnili se za to stvar, in tudi prepričani smo bili, da se bodo celo mej italijanskimi poslanci našli možje, ki bodo v deželnem zboru glasovali za našo opravičeno zahtevo. Ali varali smo se britko! Ko se je namreč v dotočnem odseku o tej prošnji razpravljalo, bil je slovenski zastopnik, da, sam predsednik kluba slovenskih poslancev, dr. vitez Tonkli, ki je bil pripravljen glasovati za to, da se o prošnji preide na dnevni red. Do tega sicer ni prišlo, a prošnja vendar ni bila za letos uslušana, nego sklenilo se je, odstopiti jo deželnemu odboru, da se poroča o mzej v prihodnjem deželno-zborškem zasedanju.

Po tem takem bi pa bilo za nas izgubljeno velikodušno darilo gospoda Alfreda grofa Coroninija, katero je veljalo le, ako deželni zbor letos dovoli 1000 gld. podpore. Da je vsled tega nastala v Slovenskih velika ogrožčenost, je pač umajno, int takoj je umevno, da se niso Goriški Slovenci posebno laskavo izražali o v-t. dr. Tonkliju. Zato se je pa začelo delati na vse kriplje, da bi vsi slovenski poslanci v deželno-zborški seji glasovali proti odsekovemu predlogu, a za predlog g. dr. Rojica, namreč za dovolitev podpore. Ker so bili baš tedaj nekateri italijanski poslanci radi bolezni odsotni, bi Slovenci akot bi bili jedini — vit. dr. Tonkli se je do takrat že premisli ter bil za dovolitev — najbrže zmagali. Italijani, to videč, so sklenili, pred glasovanjem zapustiti zbornico in tako storiti jo neslepčno; tudi so sklenili, da bodo tedaj, ko bi dr. Rojic svoj zgorej omenjeni predlog stavlil, jednako postopali tudi pri predlogu o zboljšanji plač ljudskim učiteljem na Goriškem, katerim so hoteli slovenski poslanci na vsak način pomagati. O teh namerah italijanskih poslancev so pa naši odločni deželni poslanci kakor Alfred grof Coronini, dr. Gregorčič in dr. Rojic le par minut pred dotično sejo zvedeli, dočim je baje dr. vitez Tonkli o tem že dolgo poprej vedel, ne da bi kot predsednik slovenskega kluba vseh članov pravočasno o tem obvestil. Da bi se torej vsaj nekaj rešilo, sklenila je odločnejša slovenska manjšina, da naj, ko pride stvar na dnevni red, g. dr. Rojic opravičenost zaprošene podpore le utemelji — a nobenega predloga ne stavi, da naj se nadalje glasuje za odsekov predlog. Tako se je tudi zgodilo, da je bil tako rešen vsaj predlog o zboljšanji učiteljskih plač. Iz tega kar smo do zdaj navedli, vsak čitatelj spozna, da je g. dr. vit. Tonkli koristi Slovencev jako slabost zastopal, razvidi pa tudi lahko vsakdor, da se ni g. dr. vit. Tonkli baš prelojalno vedel nasproti klubu, kateremu je on predsednik. Koli čudo torej, ako je "Soča" postopanje dr. vit. Tonklija s takimi besedami ožigosala v dveh svojih člankih, v katerih je objavila nekoliko zakulisnih dogodkov! Po našem mnenju bi naj bil dr. vit. Tonkli, ako je "Soča" morebiti kaj krivega poročala, zavrnil jo s popravkom ter svoje postopanje opravičil. Ali on tega ni storil; poslušal je rajši dopisnike "Slovenca" in "Primorskega lista", ki so mu v pravi kristijanski ljubezni svetovali: pred — — Goriške porotnike s "Sočo"! In se bode zopet "domače perilo" pralo pred Italijani v našem prihodnjem porotniškem zasedanju. Obračnava bode prezanimiva, ker bodo jej prisostvovali kot priče skoro vsemi poslanci goriškega deželnega zborja. Naj pa izteče ta pravda tako ali tako, to smemo trditi, da bode zadala dr. Tonkli zadaji ter smrtni politični udarec. Pa še nekaj. Obtožba, zatoženec in tožitelj — vse je slovensko, samo porotniki bodo Italijani in sicer nezmožni slovenskega jezika. Najvišje sodišče na Dunaju je, rešujoč pričo "Sočinega" urednika v tiskovni pravdi s prof. Babščem, v svojih razlogih mej drugim reklo, da je bilo uredniku "Soča" na voljo dano, porotnike, nezmožne slovenskega jezika, cdkloniti. Ako se bodeta obtoženec in tožitelj v sedanji pravdi držala tega pravila, tedaj se lahko celo zgodi, da ne budem imeli Slovenci v Gorici od te "komedije" nič koristni — nego, da se bode predstavljala tam pri Vas, v Ljubljani!

### Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, dn. 9. maja.

V sinočni seji občinskega sveta Ljubljanskega, kateri so prisostvovali tudi novo voljeni občinski odborniki, nasaušil je župan Grasselli, da je povodom 40letnice cesarjeve poroke in isto tako tudi povodom rojstva najmlajšega cesarjevega unuka v imenu mestne občine izrazil najudanejša voščila. Občinski svet vzel je naznanih stoč na znanje.

Župan Grasselli spominjal se je potem s toplimi besedami dne 17. aprila umrlega občinskega svetnika Ivana Tomšiča, kateri je bil sedem let član mestnega zastopa; v imenu mestne občine izrazil je župan pokojnikovi vdoni sožalje ter dal položiti venec na krsto njegovo. — Nadalje prečita gospod župan dopis c. kr. deželnega predsedstva, v katerem se nazaanja, da je naučno ministerstvo pripravljeno, da po domačem umetniku Alojziju Ganglu da izdelati Valvazorjev kip, ki bi se postavil na kakem javnem prostoru deželnega stolnega mesta Ljubljane. V dopisu se omenja, da bi menda najbolj kazalo, postaviti spomenik slavnemu našemu zgodovinarju na prostoru pred deželnim muzejem. Kip sam, ki bodo iz brona ali marmorja, darovalo bi ministerstvo, troške za fundiranje spomenika in za arhitektonsko spodrju zgradbo pa naj bi prevzeli lokalni faktorji, zlasti mestna občina Ljubljanska, katera bi tudi imela skrbeti za vzdrževanje spomenika. Po

nasvetu gospoda župana, izročil se je ta dopis v posvetovanje odseku za opešavo mesta, ki naj gleda troškov sporazumno postopa s finančnim odsekom. — Konečno naznani je gospod župan, da se je dne 29. aprila na Dunaji sešel krog zastopnikov iz vseh avstrijskih dežel, da se posvetuje o načinu, kako naj bi se leta 1898. slavila petdesetletnica cesarjevega vladanja. Mesto Ljubljansko zastopal je pri teh posvetovanjih državni poslanec gosp. Kušar. O nadaljnjih korakih v tem obziru bode občinski svet avsojedobno sklepali.

Potem prestopilo se je na dnevni red ter je najprej poročal obč. svet. cesarski svetnik Murnik o rezultatu letošnjih dopolnitvenih volitev v mestni zastop. Izvoljeni so bili v tretjem volilnem razredu gospodje Jernej Černe, Ivan Škerjanc in Jernej Žitnik; v drugem volilnem razredu gospodje Ivan Hribar, Gustav Pirc in Karol Žagar; v prvem volilnem razredu gospodje Ivan Gogola, Peter Grassell, dr. Josip Starčević in Ivan Velkovrh. Ker so se volitve pravilno vrstile in ni bilo proti njim nobenega ugovora, predlaga poročevalci, naj se te volitve odobre, izstopivšima mestnima odbornikoma M. Kuncu in F. Zupančiču pa izreču zahvala za njiju trudoljubivo delovanje. Predlog poročevalca bil je brez ugovora vzprejet. Podžupan Petričić, ki je pri tej točki dnevnega reda predsedoval, pozdravil je potem novo izvoljeno občinske svetnike ter izrazil nado, da bodo dolžnosti, katere so z izvolitvijo prevzeli, tudi vselej vestno izpolnjevali.

Obč. svet. Klein poročal je o stavbinskega mojatra V. Treota ponudbi glede nakupa dveh občinskih stavnih cest. Gosp. Treo ponuja za parcelo II ob novi Tržaški cesti (vis à vis deželnemu muzeju) kupnino 10 gld. 50 kr. za kvadratni sežen ter se obvezuje, da bude še letos pričel z zgradbo lepe, vsem modernim zahtevam odgovarjajoče više. Za spodnjo parcelo nekdaj Jalenovega posestva na voglu St. Peterske in Resljeve ceste ponuja g. Treo po 16 gld. za kvadratni sežen. Ker se letos v Ljubljani razmerno res malo zida, naj bi — kolikor je v njeni moći — tudi mestna občina pospeševala stavbinsko dejavnost; z ozirom na to predlaga poročevalci v imenu stavbinskega odseka, naj se ponudba g. Treota vzprejme s pogojem, da stavbišče na nekdaj Jalenovem posestvu plača po 20 gld. kvadratni sežen. Obč. svet. Trček omenja, da namerava g. Treo kupiti tudi Andrettovo hišo, ki meji na Jalenovo posestvo, da na ta način pridobi primerno stavbišče za zgradbo velike hiše. Ker pa bode treba Št. Petersko cesto razširiti, naj bi se glede odstopa dotičnega prostora z g. Treotom že sedaj potrebno ukenilo.

Obč. svet. dr. vitez Bleiweis izjavlja, da bode tudi on glasoval za to, da se g. Treotu predasta omenjeni stavbišči, želi pa, da se stavbišče ob novi Tržaški cesti, ki je za ponudnika mnogo večje važnosti, proda le pod pogojem, da g. Treo kupi tudi stavbišče ob Resljevi cesti ter je plača po 20 gld. kvadratni sežen. Vendar pa naj se skrbi za to, da se ona podrtija na Jalenovem posestvu čim prej odstrani. Obč. svet. Gogola pravi, da je cena 20 gld. za kvadratni sežen prenizka ter predlaga, naj se zahteva 25 gld. za sežen; sedanja podrtija morala bi se čim prej odstraniti ter vsaj v dveh letih zgraditi nova hiša, sicer zapade lastnik stavbišča globi 1000 gld. za vsako zamujeno leto.

Obč. svet. Ravnhar poudarja, da se ima večko, kdor hoče v Ljubljani kaj zidati, boriti z mnogimi ovirami, kar kaže tudi današnji slučaj. Govornik priporoča predloge stavbinskega odseka, isto tako tudi občinska svetnika Štrukelj in Valentinič. Pri glasovanji vzprejeti so bili predlogi stavbinskega odseka z dodatnim predlogom dr. viteza Bleiweisa ter se vsled tega sklepa proda g. Treotu stavbišče ob novi Tržaški cesti po 15 gld. 50 kr., ob Resljevi cesti pa po 20 gld. kvadratni sežen. Ob jednem določila se je globa 1000 gld., ako bi se nova hiša ob Resljevi cesti ne zgradila v tekuku dveh let. Predlog g. Trčka pa ni obveljal.

(Konec prih.)

## Domače stvari.

— (Osobne vesti.) Deželna vlada podelila je mestnemu inženjeru in vodji mestnega vodovoda g. Jaromiru Hanušu na podlagi ministrskega dovoljenja, da se ga opristi zakonito predpisanega strogega praktičnega izpita, koncesijo uradno avtorizovanega stavbinskega inžennerja za vse stavbinske stroke za kronovino kranjsko. — Okrožni zdravnik v Postojini z določilom namestujotega okrožnega zdravnika v Senožetah g. dr. Ivan Eržen je nastopil službo. — Stavbinskim vodjem za tehnične posle pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu je imenovan inžener g. Robert Carrer. — Praktikant Adolf Kreisel je imenovan poštnim asistentom v Trstu.

— (Deželno pomočno društvo radečega križa za Kranjsko v Ljubljani) ima dne 11. maja ob 5. uri popoludne v mestni dvorani svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1.) Naznanilo predsedstva; 2.) Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1893; 3.) Dopolnilna volitev jednega računiškega preglednika; 4.) Premembra pravil.

— (Zadušnica.) V četrtek dne 10. t. m. ob 9. uri darovala se bodo v sv. Petra cerkvi Ljubljanskega tiba sv. maša za nepozabno nam družico pokojno gospo Marijo Mursik. Tako naznanja nam Št. Peterska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.

— (Iz deželnega šolskega sveta.) V zadnji seji dež. šolskega sveta kranjskega se je posvetovalo o primerni razdelitvi šolskih nadzorovalnih okrajev in o določitvi stavbinskega načrta za novo zgradbo gimnazijalnega poslopja v Ljubljani, da se dotična poročila odpošljajo načnemu ministerstvu. Mesto šolskega sluge se je podelilo Ignaciju Vakselju. Dovolilo se je, da se dvorazrednica na Bledu razširi na tri razrede. Imenovani so bili: Začasni učitelj Matej Perz definitivnim učiteljem in vodjem jedoorazrednice v Poljanah in začasna učiteljica na Črnem vrhu Franja Žebre kot definitivna učiteljica za tretje učno mesto na ljudski šoli v Koprivniku. Konečno so se rešile nekatere disciplinarne zadeve.

— (Ogleđovanje šol.) Deželni šolski nadzornik g. Jožef Šuman je v minulih tednih natanko ogledal obe tukajšnji učiteljišči in obe vadnic ter tečaj za vzgojevanje otroških vrtnaric in se udeležil pouka v vseh tečajih in razredih. Tudi šolski vrt ogledal je natanko.

— (Za "Narodni Dom") v Ljubljani poslal je uredništvo našega lista: Gosp. Franc Zwar v Preserju 3 krone, nabrane v gostilni pri gosp. Koširji v Preserji. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 1. do 20. aprila t. l. naklonili naslednje darove: Slavno uredništvo "Slov. Naroda" 17. zbirko krovnih darov, nabранo od 1. – 30. marca t. l. v znesku 520 kron 20 vin. — doslej je "Slov. Narod" nabral nad 7000 kron; slov. ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Franji Gulić 100 gld.; čd. gg. Mariborski bogoslovec za 1893. l. 68 gld. 40 kr. poleg basa za tamburice, ki ga je od družbe prejel "klub slovenskih tehnikov" na Dunaji; slavna posojilnica v Ribnici drugo polovico pokroviteljine v znesku 50 gld.; sl. posojilnica v Celji za 1894. l. lep prispevek 50 gld.; slavna posojilnica v Konjicah 25 gld.; vč. g. Franc Lenc, župnijski upravitelj v Kazazah 18 gld., nabranih pri občnem zboru podružnice za Pribloves in okolico; sl. posojilnica v Črnomlji 10 gld.; gosp. Rudolf Koser, učitelj v Juršincih za "pisanko" ob raznih prilikah nabranih 9 kron 20 vin.; vč. g. župnijski upravitelj Karol Kirchmayer 5 kron, ki so jih darovali: vč. pošiljatelj in posestniki v Št. Jurji pri Velikovci: Matevž Škofic, Jože Pušl, Jože Daneš, Karol Lipnik; g. Brunner iz Novega Mesta 2 kroni. — Za zidanje slovenske šole v Velikovci sta darovala: Sl. posojilnica v Spodnjem Dravbergu 100 gld. in vč. g. deželnih arhivar Anton Koblar 5 gld. — Sl. "Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani" je podarilo 100 izvodov "Knjižnice za mladino". — Izkrena hvala vsem darovateljem, zlasti še naklonjenim nam branilnicam in posojilnicam! V nadaljnjo podporo se Vam priporoča: Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Pevskega društva "Ljubljane") ženski odbor je sledče sestavljen: Gospodična Antonija Pavlič, predsednica; gdč. Minka Košir, podpredsednica; gdč. Minka Novak, tajnica; gdč. Alojzija Bitenc in gdč. Antonija Pavšek, odbornici. — P. n. gdč. pevkam, ki želijo pristopiti društvu, obrniti se bodo doslej ali na prej imenovano predsednico, stanujočo v Gradišči št. 9, ali pa na njenou namestnico, ki stanuje v Rožnih ulicah št. 37. Ženski zbor šteje sedaj 22 članov.

— (Slavnosti sv. Florijana,) katero je obhajalo Ljubljansko gasilno društvo prošlo nedeljo s slovesno sv. mašo v tukajšnji Florjanski cerkvi, udeležila so se razun tukajšnjega gasilnega društva tudi ona iz: Vevč, tabače glavne tovarne Ljubljanske, Šiške, Glinic, Bizovika, Dola in Domžal, poslednje tudi z godbo; vsega skup 200 mož.

— (Na včerajšnji živinski semenji) se je priguralo le malo živine, ker je bil v ponedeljek, dan poprej, veliki letni semenj, na katerem je bila, kakor smo že poročali, precej živahna kupčija. Včeraj se je priguralo vsega skup samo 61 glav živine, namreč 50 konj in volov, 10 krav in 1 tele.

— (Za pokončevanje hroščev) izplačal je Ljubljanski mestni magistrat do zdaj znesek 23 gld.

— (Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 29. aprila do 5. maja. Novorojencev je bilo 28 (= 45.76 %), mrtvorjeaca 2, umrlih 15 (= 24.44 %), mej njimi

so umrli za škrlatico 3, za vnetjem sopilnib organizov 1, za želodčnim katarom 2, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 2, za različnimi bolezni 6. Mej umrlih je bil 1 tujec (= 6.6 %), iz zavodov 3 (= 33 %). Za infekcijoznimi bolezni je obolelo 5 oseb, vse za škrlatico.

— (Bolniška blagajna pol. okraja Logatec) ima svoj redni glavni zbor dne 27. maja ob 3. uri popoludne v hiši št. 3 v Dol. Logatci.

— (Premovanje konj.) Poljedelsko ministerstvo je odobrilo program za letošnje premovanje konj. Premovanja bodo meseca septembra in sicer: Dne 3. v Lesčab, dne 4. v Kranji, dne 5. v Kamniku, dne 6. na Vrhuški, dne 7. v Ribnici, dne 10. v Št. Jurneju, povsod ob 10. uri zutraj in dne 11. septembra popoludne ob 2 uri v Trebnjem.

— (Na cesti umrl.) Piše se nam z Zidanega mosta: V nedeljo, 6. t. m., prišla sta dva gosta iz kopališča v Rimskih toplicah čez hripe na Zidanega most ter se mislila vrstiti s poštnim vlakom. Ko prispeta že skoro do postaje, začne jeden, Viktor Mildner, blagajničar v tovarni v Marienthalu pri Gr. Neusiedlu, tožiti, da mu srce močno bije. Tovarš je hotel, da sedeta na bližnjo klop, ali Mildner ni hotel in je silil k vlaku. Ko mu je postal slabše, se opre ob zagrajo dvorišča tukajšnje šole in se zgrudi na tla — zadela ga je srčna kap. Ljudje so mu koj priskočili na pomoč, vendar zastonj. Naprosil se je tudi g. dr. Peter Defranceschi iz Novega Mesta, ki je že v za odhod v Videm pripravljenem vlaku sedel, priskočiti na pomoč, kar je blagohotno tudi koj storil — ali tudi njemu je bilo le mogoče potrditi, da je mož mrtev. Mrtvega prenesli so v mrtvašnico v Širje.

— (Poštna branilnica na Kranjskem.) Meseca aprila učelo se je pri poštni branilnici na Kranjskem in sicer v branilnem prometu 30.109 gld., v čekovnem prometu 899.440 gld., izplačalo pa v branilnem prometu 19.721 gld. in v čekovnem prometu 342.967 gld. Skupni promet v naši državni polovici iznašal je meseca aprila 219.699.749 gld.

— (Potrjeni deželnozborski sklepi.) Nj. Vel. cesar je potrdil več sklepov štajerskega deželnega zbora, s katerimi se je dovolilo pobirati občinam Marija Celje, Kozje in Ebiswald dodatne občinske priklade, da se pokrijejo občinski stroški za tekoče leto.

— (Cesaričinja vdova nadvojvodinja Štefanija) končavši svoje potovanje po sredozemskem morju, je dospela včeraj v Trst, od koder se je odpeljala na Dunaj. Tekom tega meseca pojde za dlje časa v Opatijo.

— (Slovenska čitalnica v Trstu) bodo imela svoj redni občni zbor v soboto duhé 12. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

— (Za sačen slepar.) V soboto je prijela policija v Trstu necega tujca, ker je bil jako sumen zaradi tega, da je sipal denar z obema rokama in se zabaval z lahkomislenimi ženskami, a ni izgledal, kakor kak bogataš. Dognalo se je, da je neki Simon Kus iz velikovškega okraja na Koroskem. Poneveril je g. župniku v Lokvah 800 gld., koroško deželno sodišče pa ga je iskallo še zaradi raznih tatvin in sleparij. Našli so pri njem razne vrednostne stvari in še 60 gld. denarja.

— (Povodnji na Hrvatskem.) Vsled deževja poslednjih dneje so narasle vode v hrvatskem Zagorju in preplavile bližnja polja. Sava je izstopila iz svoje struge in je preplavila okolico Zagrebško. Tudi Drava in Mura sta močno narastli in se poroča iz raznih krajev o povodnjih.

— (Iz hrvatskih toplic.) Po prvem letosnjem seznamku, ki ga je izdal vodstvo Krapinskih toplic, je bilo po končani lanski sezoni 32 oseb došlo v toplice. Letos pa je prišlo od dne 7. februarja do konca aprila 76 strank z 88 osebami.

— (Razpisane službe.) Pri deželnem sodišču v Trstu je izpraznjeno mesto pristava pri deželnih deski in pri zemljiški knjigi, oziroma mesto zemljiškega knjigovodje v X čin. razredu. Prošnje do dne 16. t. m. pri deželnem predsedstvu v Gradci. — Na štirirazredni ljudski šoli v Radovljici je definitivno razpisano mesto druzega učitelja z dohodki druzega plačilnega razreda. Prošnje do dne 25. t. m. pri okrajnem šolskem svetu v Radovljici.

**Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbo sv. Cirila in Metoda!**

## Razne vesti.

\* (Rešeni zajetniki iz „Luglocha“) so srečno dosegli v Gradec in se utegnjejo v krogu svojih dragih kmalu popolnoma okrečati. Jedino najmlajši izmej njih dijak Heyd je moral ostati pri župniku v Semriachu, ker je jako slaboten, vendar ni nevarnosti za njegovo življenje. Naizgrosejša je bila za zajetnike druga noč, ko je od vseh strani drla voda v jamo in so bili v strahu, da jo popolnoma zalije. Kmalu potem pa je začela voda zopet odtekati. Ko so dobili tudi zaboj z živili, ki so ga rešilci spustili prve dni po vodi v jamo, bili so potolaženi in so trdno upali na rešitev. V tem jih je še bolj podpiral odmev strelov, ko se je zadaj dne začelo zopet razstreljevati kamenje, kar jim je bilo dokaz, da se resno dela za njih rešitev. Kakor hitro se toliko opomorejo, da se bodo mogli peljati na Dunaj, hočejo se cesarju v avdijenci osobno zahvatiti za veleučino njegovo zanemanje in za izdatno pomoč vojakov pri rešilnih delih.

\* (Za češko vseučilišče v Brnu.) V soboto vzprejela se je na shodu čeških vseučiliščnikov v Pragi ostra dijaška resolucija, da se ustanovi v Brnu češko vseučilišče. Nekateri dijaki so hudo nasprotovali navzotim prof-sorjem, katerih resolucija se je odklonila.

\* (Vseruska razstava.) Letošnje poletje se bode priredila v Nižnjem Novgorodu velika vseruska razstava, ki bodo obsezała industrijo, trgovino, umetnost in vedo, sploh vse stroke človeškega delovanja. Delajo se velike priprave za to razstavo, ki naj bi kazala, v koliko je napredovala Rusija v poslednjih 14 letih. Prva vseruska razstava je bila 1. 1880 v Moskvi. Razstava bodo v obližji mesta in bodo imela po električni železnici ter s parnimi in konjskimi tramvajskimi progami udobno zvezo z mestom.

\* (Bogata nevesta.) V Rimu se je zaročil princ Borghese, član stare aristokratske rodbine, ki je pa v vedenih fidančnih zadregah, z mlado princezino de Ferrari Galliera iz Genove, ki mu prinese 14 milijonov lir dote. S to ženitvijo bodo menda konec finančnim zadrgam rodbine Borghese.

## Književnost.

— „Slovanska knjižnica.“ Snopič 16. prinaša dve izredno lepi in posebno srečno izbrani povesti: „Turopoljski top“, hrvatski spisal August Šenoa, poslovenil Peter Medvešček, in „Dvojboj“, iz zapiskov priateljevih, češki spisal Svatopluk Čech, poslovenil J. M. Frankovski. — Upamo, da si je „Slovanska knjižnica“, ki nam je v šestnajstih snopičih podala že toliko odbranega berila, pridobila vsaj toliko naročnikov, da je nadaljnje izdajanje zagotovljeno. Cena je tako malenkostna, da se lahko vsakdo naroči.

— „Vienc“ ima v št. 18 tole vsebino: Radmilovč, povest, spisal Ksaver Šandor Gialski; — Grijeb mladosti, novela, spisal František Céppé; — Sitne pjesme, zložil Stjepko Španč; — Alfred de Musset, literarni portret, spisal Oskar pl. Salopek; — Nada, pesem, zložil Josip Milakovič; — Dumas filz, spisal Nikola Audrić; — Listek. — Slika: Prva žrtva, slikal Bouguereau.

— „Matice Slovenská“ prinaša v 9. snopiju nadaljevanje novel Svet. Hurbana Vajanského in v „Obzoru“ nadaljevanje članka „Tři světové asijsko-evropské pevniny.“

## Brzojavke.

Dunaj 9. maja. Začetkom današnje seje posanske zbornice poklical je predsednik poslanca Schlesingerja k redu, ker je v zadnji seji razčil poslance, rekši, da so nezreli fantalini, in finančnega ministra Plenerja, kateremu je reklo, da sodi na vešala. Potem se je nadaljevala razprava o valutnih predlogah. Posl. Dipauli je izjavil, da bodo nemški konzervativci iz stavnih nagibov glasovali zoper predlog, da pa vzlic temu stojé lojalno za koalicijo.

Dunaj 9. maja. Hohenwartov klub je sklenil glasovati za Abrahamowiczev amendement k valutnim predlogam.

Dunaj 9. maja. Obrtni odsek je rešil predlogo o razprodajah, vzprejemši vse vladne propozicije.

Dunaj 9. maja. „Neues Wiener Tagblatt“ omenja, da je bil Schwiegel 1. 1880 vsled upliva grofa Taaffea penzioniran, ker je glasoval proti vlasti, in javlja, da misli Wekerle jednakom postopati proti grofu Czirakyju ter da hočejo Madjari prisiliti grofa Kalnokyja, da odstopi.

Dunaj 9. maja. V občinskem svetu je bil velikansk škandal. Pravni zastopnik občine dal je namreč ceniti neki občinski svet, in

cenilec je cenil kvadratni seženj namesto na 1000 gld. na 5 gld. nekemu židu na korist. Ker je dobil pravni zastopnik naročilo za ceneitev ne da bi za to vedel mestni svet, zahtevali so protisemiti, naj se imenuje tisti, ki je hotel občino tako oškoditi. Ker župan tega ni hotel povedati, nastal je škandal. Končno je izjavil podžupan dr. Richter, da je to ukrenil rajni župan Prix, a protisemiti mu ne verjamajo in dolže njega tega čina.

Dunaj 9. maja. Minister Bacquehem dobil je od šleskega dež. predsednika poročilo, da so štrajkujoči premogarji v Polski Ostrovici hoteli preprečiti, da bi danes zjutraj začeli nekateri delavci delati. Napadli so rov in atakirali orožnike. Ti so streljali. 12 oseb je ranjenih, 11 ubitih. Vojaštvo iz Tešina in iz Opave se je odpelalo na lice mesta.

Praga 9. maja. Mestni svet je sklenil, napravljene nemške javne napise siloma odstraniti, poprej pa še pravni odsek vprašati za njegovo mnenje.

Budimpešta 9. maja. Mej občinstvom, zbranim pred magnatsko zbornico, se razdajajo oklici, naj se uprizore demonstracije. Policija na tem mestu se je pomnožila. Grof Zichy je govoril prvi za predlogo.

Rim 9. maja. Sinoči je razpočila pred palačo kneza Odescalchija dinamitna bomba. Tri osebe so bile ranjene, materijalna škoda je le majhna.

Berlin 9. maja. Poroka carevičeva bode začetkom meseca avgusta.

Lüttich 9. maja. Policija je zasledila tajno shajališče tukajšnjih anarhistov. Shajali so se v krčmi nemškega anarhista Schlebacha in tam izdelovali bombe. Policija je zaprla krčmarja in sedemnajst anarhistov ter sodi, da so med njimi tudi storilci zadnjih atentatov.

## Tujci:

8. maja.

Pri Mateti: Kuralt iz Pulja. — Reinhart z Dunaja. — Hruša iz Prage. — Eschler iz Gradca. — Reichmeyer iz Maribora.

Pri Slovnu: Fischer, Weisz, Ivanovits, Steiner, Einböck, Hillebrand z Dunaja. — Vollpatz iz Pulja. — Arko iz Zagreba. — Tausig iz Linca. — Andrejka iz Celovca. — Szukiewicz iz Krakova.

Pri Južnem kolodvoru: Canelli, Madinurzo iz Pulja. — Neumau iz Maribora.

## Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
8. maja	7. zjutraj	735.1 mm.	9.6°C	brevz.	megl.	0.60 mm
	2. popol.	735.5 mm.	17.2°C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	736.3 mm.	18.0°C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.

Srednja temperatura 13.8°, za 0.7° nad normalom.

## Dunajska borza

dné 9. maja t. I.

Skupni državni dolg v notah . . . . .	98 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru . . . . .	98 " 40 "
Avtrijska zlata renta . . . . .	120 " 20 "
Avtrijska kronска renta 4% . . . . .	97 " 85 "
Ogerska zlata renta 4% . . . . .	119 " 35 "
Ogerska kronска renta 4% . . . . .	95 " 15 "
Avtro-ogerske bančne delnice . . . . .	994 " — "
Kreditne delnice . . . . .	352 " 60 "
London vista . . . . .	125 " 10 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark . . . . .	61 " 25 "
20 mark . . . . .	12 " 24 "
20 frankov . . . . .	9 " 94 1/2 "
Italijanski bankovci . . . . .	44 " 90 "
C. kr. cekini . . . . .	5 " 93 "

dné 8. maja t. I.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	147 gld. 75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	197 " 75 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 " "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 " 75 "
Kreditne srečke po 100 gld.	196 " — "
Ljubljanske srečke	25 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	151 " — "
Tramway-drustv. velj. 170 gld. a. v.	290 " — "
Papirnatи rubelj . . . . .	1 " 33 3/4 "

Zahleva naj se povsed:

# Doering-ovo milo

najboljše milo svetá!

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

## C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

### Izvod iz voznega reda

Veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajajoči in odhajajti časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. urti 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čas Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograds, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Steyr, Linc, Budjevice, Plesen, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francoske varo, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. urti 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovem od dneva otvorenja prometa).

Ob 7. urti 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čas Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inostrov, Bregenc, Curih, Geneve, Paris, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budjevice, Plesen, Marijine varo, Eger, Francoske varo, Karlovo varo, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. urti 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovem od dneva otvorenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. urti 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipšic, Prago, Francoske varo, Karlovo varo, Eger, Marijine varo, Plesen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariza, Geneve, Curih, Bregenc, Inostrov, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovec, Lienza, Pontabla, Trbiš.

Ob 8. urti 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopevna dneva, ko bodo promet otvoren).

Ob 12. urti 27 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipšic, Prago, Francoske varo, Karlovo varo, Eger, Marijine varo, Plesen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariza, Geneve, Curih, Bregenc, Inostrov, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovec, Lienza, Pontabla, Trbiš.

Ob 12. urti 44 min. dopoludne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopevna dneva, ko bodo promet otvoren).

Ob 4. urti 48 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipšic, Prago, Francoske varo, Karlovo varo, Eger, Marijine varo, Plesen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariza, Geneve, Curih, Bregenc, Inostrov, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubljana, Celovec, Lienza, Pontabla, Trbiš.

Ob 8. urti 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega stopevna dneva, ko bodo promet otvoren).

Ob 9. urti 31 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in Ljubljana, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. urti 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. urti 05 min. dopoludne " "

Ob 6. urti 50 min. zvečer " "

Ob 10. urti 10 min. zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. urti 56 min. zjutraj in Kamnik.

Ob 11. urti 15 min. dopoludne " "

Ob 6. urti 90 min. zvečer " " (4—103